

Warren Adler

The War of The Roses

Nederlandse editie

Vertaald uit het Engels
door Arend de Haan

Ambo|Anthos
Amsterdam

Harry Thurmont, keurig gekleed in gestreept pak met brede revers, bekeek Barbara vanachter zijn moderne bureau van plexiglas. Achter hem, omlijst door een groot raam, was het Witte Huis zichtbaar, met daarachter het Washington Monument. De oudste vennoot in Jonathans zaak heeft een soortgelijk uitzicht, dacht Barbara plotseling en ze herinnerde zich dat Jonathan haar eens had verteld dat een dergelijk uitzicht automatisch een dubbel honorarium betekende.

‘Hij is niet vertrokken. Ik begrijp het niet,’ zei Barbara. Ze zat op een lage, gemakkelijke stoel en keek naar Thurmonts roze gezicht. Hij had een dikke rode neus en waterige grijze ogen. Een drinker, was haar eerste gedachte, maar hij vertelde dat hij lid was van de AA, daarbij aangevend dat zijn levensloop die van een bekeerde dronkaard was.

‘Ik blijf alcoholist,’ vertelde hij haar, ‘maar sinds ik niet meer drink ben ik een pitbull.’

‘Hij besluit je, het is net een roofdier,’ zei ze. ‘Hij gaat vroeg weg, voor we opstaan en komt laat terug, lang nadat we naar bed zijn gegaan. Hij eet ook niet thuis. Ik weet dat Eve hem op zijn kantoor heeft opgebeld en dat ze lang met elkaar gesproken hebben. En hij heeft contact gehad met Josh. Ik denk dat hij hem gisteren na schooltijd heeft ontmoet. Hij is echt wel een goeie vent. Geloof me,

als er een andere manier was...' Haar stem zakte weg.

'Typisch,' zei Thurmont. 'Ik heb contact met Goldstein en we zullen het verder oppakken. Het verstandigst is om hem te laten vertrekken wanneer hem dat het beste uitkomt.'

'En als hij dat niet doet?'

'Bent u er dan wél op voorbereid om te verhuizen?'

Ze had helemaal niet over dit soort dingen nagedacht. Ze ging gewoon af op haar intuïtie en wist dat het absoluut noodzakelijk was om te doen wat ze had gedaan. Ze voelde zich letterlijk vrij.

'Natuurlijk ga ik niet weg uit mijn eigen huis,' zei ze botweg.

'Het huis is ook van hem,' zei Thurmont kalm, terwijl hij haar onderzoekend aankeek.

'Dat is onmogelijk,' zei ze. 'Dat weet je. Dat weet ik. En hij weet het ook.' Ze stond op, liep naar het raam achter zijn bureau en zag hoe de zon weerkaatste op het standbeeld van het paard van Jackson dat midden in Lafayette Park stond. Thurmont pakte een vel papier, zette zijn bril met halve glazen op en las het.

'Hij is bereid tweeduizend per maand te betalen voor het huishouden, de kinderen, de hele zwik. Hij betaalt het schoolgeld aan Sidwell Friends. Dat is een goede aanloop voor ons voor de uiteindelijke regeling. Er moet nog een hele procedure gevolgd worden. Scheiding van tafel en bed voor zes maanden. Dat soort dingen.' Hij draaide zich naar haar toe en glimlachte met een blik van verstandhouding. Door de bril met halve glazen oogde hij gewiekst. 'Als ze geen bezwaar maken, komen we met een plan. Goldstein is een vervelend ventje. Als talmoedische jood komt hij altijd aanzetten met argumenten die geënt zijn op grote morele principes. Hij drijft de prijs op. Tot nu toe heeft uw man zich makkelijk laten bespelen.'

'Hij is een echte *family man*,' zei ze.

Hij legde het papier neer en zette zijn bril af. 'Je bent er in elk geval nog lang niet.' Hij stak zijn hand uit naar een bewerkte houten humidior, haalde er een sigaartje uit en zoog er met veel omhaal

aan voor hij het opstak. 'De belangrijkste vraag is in dit geval hoe we de buit verdelen. Activa geven altijd ellende. Bijna net zo erg als de voogdij over de kinderen, die niet alleen kostbaar is maar ook nog verwoestend werkt. Bezit is wat anders. Het lijkt heel eenvoudig. Dit is van mij, dat is van jou. Net zoals twee koninkrijken in de negende eeuw een verdrag sloten om een oorlog te beëindigen. De accountant van je man maakt een inventarislijst en zodra die klaar is kunnen we in het karkas gaan snijden.'

Ze was niet voorbereid op dit soort dingen. Er is geen school voor echtscheiding, hadden haar gescheiden vriendinnen gezegd. Ze waren niet ingegaan op haar materiële positie, ze hadden alleen theorieën verkondigd over wat het betekende om op jezelf te zijn. De vreugde, het verdriet. En, natuurlijk, dat er mogelijk weer nieuwe mannen zouden komen. Dit aspect van haar vrijheid fascineerde Barbara. 'De meesten zijn net kinderen,' had een van haar vriendinnen, Peggy Laughton, uitgelegd. Ze was huisvrouw geweest, vrijwilliger, en, zoals zij het noemde, 'af en toe een weekendneukertje'. Ze was vrolijk en amusant en ze zat vol kleine ondeugende grapjes, zoals: 'Ik wist niet eens dat ik sexy was. Nu zijn mijn naaipartijtjes het gesprek van de dag.' Barbara moest lachen toen ze eraan dacht.

'Hij heeft je al de helft van de waarde van het huis aangeboden. Maar dat is nog maar een openingszet. Niet de moeite waard. Waarschijnlijk moet je hier het initiatief nemen. Tenzij, zoals ik al eerder zei, je besluit zelf te vertrekken. De onderhoudskosten zijn behoorlijk hoog.'

'Mijn bedrijfje begint nu goed te lopen,' zei ze. 'Met zijn betalingen en mijn extra inkomen zou het wel gaan.'

Hij schudde zijn hoofd en glimlachte.

'Je hebt de implicatie niet begrepen. Hij heeft je de helft van de waarde het huis geboden. Niet het huis zelf en de boedel. Dat betekent dat een onafhankelijk taxateur de werkelijke marktwaarde moet bepalen. Dan zal Jonathan zich er waarschijnlijk bij neer-

leggen, het geld lenen en een eenmalige regeling treffen. Voor zo-
ver ik het kan bekijken zonder de inventarislijst kun je rekenen op,
naar schatting, vier- à vijfhonderdduizend na aftrek van de hono-
raria. Dat is een aardig bedragje. Kun je best de lange, strenge win-
ter mee doorkomen.'

Opeens vroeg ze zich af waarom ze geen vrouwelijke advocaat
had genomen. Een vrouw zou beslist meer begrip hebben getoond
en meer tact hebben gehad. Ze zaten allemaal met hetzelfde pro-
bleem, besloot ze. Ze zou zich wat voorzichtiger uitdrukken. Ze
herinnerde zich Peggy's woorden: 'Het zit hem allemaal in hun
pik. Daar zitten al hun hersens in. Je ziet het niet aan de lijnen in
zijn hand maar aan zijn pik. Daar kun je het karakter van een man
uit aflezen.'

Plotseling was het of de brug over de gracht werd opgehaald. Het
meest verafschuwde ze Thurmonts houding en superioriteit, alsof
hij over een speciaal soort kennis beschikte.

Hij stond op, liep naar haar toe en liet zijn sigaar in het asbakje
liggen. Ze zag zijn gestalte dichterbij komen en rook zijn parfum.
Een ogenblik voelde ze dat ze zich schrap zette tegen een fysieke
aanval. Om de een of andere reden was ze er zeker van dat hij een
move ging maken. Dat deed hij niet, maar hij boog zich als het
ware over haar heen en onderstreepte daarmee haar hulpeloosheid.

'Ik geloof niet dat dat eerlijk is,' zei ze.

'Eerlijk?' Hij zweeg bruusk en ze vroeg zich af of ze hem de pas
had afgesneden. Het hinderde haar dat ze zich vergist had. Mis-
schien wilde ze het werkelijk eerlijk spelen, een eerlijke verklaring
van onafhankelijkheid. Behalve van Josh en Jonathan had ze geen
idee hoe andere mannen in werkelijkheid waren, voelden. Dat was
ook niet eerlijk.

'Vind je het eerlijk tegenover mij dat ik me bijna twintig jaar heb
opgeofferd voor zijn carrière, zijn behoeften, zijn wensen, zijn no-
den, zijn veiligheid? Ik heb mijn opleiding voor hem afgebroken. Ik
heb zijn kinderen gedragen. En ik heb aanzienlijk meer tijd in het

huis gestoken dan hij. Bovendien kan ik alleen maar op het huis inzetten. Ik kan niet tegen zijn inkomen op. Man, over een paar jaar heeft hij opnieuw verdiend wat het waard is. Ik heb alleen maar wat geld. Dat is niet genoeg. Ik wil het huis, het hele huis! Het is niet alleen een huis. Het is het symbool van mijn prestaties en mijn levensstijl, en die wil ik zo houden. Dát is eerlijk!

Tijdens deze uitbarsting had hij niet eens met zijn ogen geknipperd en toen ze ermee klaar was toonde hij haar een onmiskenbaar goedkeurende glimlach.

‘Nou,’ zei hij, ‘dat is klare taal.’ Hij boog zich naar haar toe en fluisterde in haar oor: ‘Meen je dat? Of is het alleen maar verontwaardiging? In de praktijk haal je met verontwaardiging meestal het eerst bakzeil.’

‘Het is bloedserieus,’ siste ze. Ze was verrast door haar eigen vastberadenheid en vroeg zich af of dit inderdaad was wat ze voelde. Was het mogelijk dat er toch een diepe haat bestond? ’s Nachts, vooral die eerste nacht, had de schuld zwaar op haar gedrukt en haar trouweloosheid had alles overheerst. Ze had haar moeder in Boston gebeld en dat had ook niets geholpen.

‘Ik snap niet waar je het over hebt,’ had haar moeder gezegd nadat Barbara een lange, bewust verdraaide uitleg had gegeven. *Ik heb verdomme haar goedkeuring niet nodig!* had ze tegen zichzelf gezegd. Natuurlijk dachten ze dat ze gek was. Iedereen, inclusief haar kinderen, zou denken dat ze gek was. Alleen, in het grote lege bed, was ze er niet helemaal zeker van. Al haar wrok werd gefilterd door de eenzame duisternis en ze kon alleen maar denken aan de zogenaamd goede dingen.

Jonathan had haar altijd gesteund, hij had alle begrip voor haar verlangen om iets nieuws te gaan doen. Wat dan ook. Hij was haar belangrijkste drijfveer achter het cateringavontuur geweest en had haar gewezen op de toekomstige commerciële mogelijkheden van wat zij aanvankelijk alleen maar zag als een hobby. Hij was een echte steun voor haar, evenwichtig, zelfverzekerd, slim, handig, aar-

dig en lief. Zorgzaam. Een goede vader. Een goede zoon. Waarom deed ze hem dit dan aan? Bijna de hele nacht lag ze wakker van al haar twijfels. De volgende nacht nam ze een valiumpil en ging het wat beter, de afgelopen nacht was het nog beter gegaan. Ze kreeg er toch wel weer vertrouwen in.

‘Nu weer de werkelijkheid,’ onderbrak Thurmont haar gedachten. ‘Ik begon al te denken dat jij er ook last van had. Het ultieme cliché. Het “ik-wil-eruit”-syndroom. Het gejammer van de gefrustreerde echtgenote. Ze zijn ervandoor gegaan met een lege portemonnee, een heet kruis en hooggespannen verwachtingen. Gestoorde wijven. De meesten tenminste. Ze hadden niet met lege handen hoeven vertrekken. Ze hadden überhaupt niet weg hoeven gaan.’

‘Wat bedoelt u?’

‘Het kan, Barbara. Het zal ons vast wel lukken. Maar dat hangt van jou af. Hij zal zich natuurlijk verzetten. Het wordt een heel gedoe. Oog om oog, tand om tand.’

‘Ik ga niet weg.’

‘Dat betekent dat het tijd gaat kosten. Mijn tijd. Jouw tijd. Ongemak. Argumenten. Pijn. Woede. Heb je dat er allemaal voor over?’

‘Natuurlijk. Ik wil alles!’

Thurmont keek haar goedkeurend aan.

‘Je hebt lef,’ zei hij opgetogen en hij stak zijn sigaar weer aan.

Dit wordt een flinke klus, dacht ze. En hij heeft er zin in.

Die ochtend was hij een koffer gaan pakken waar hij af en toe wat in deed. Toen ging hij naar beneden, naar de bibliotheek om naar zijn Staffordshire-beeldjes te kijken. Hij pakte een Roodkapje, een Napoleon, een Garibaldi, streelde ze en zette ze voorzichtig terug op de schouw. Vervolgens streelde hij het ingewikkelde houtsnijwerk van de armoire. Hij herinnerde zich hoe gelukkig hij was geweest toen die werd afgeleverd.

In de hal opende hij het deurtje van de lange klok en net zoals hij vijf jaar lang elke morgen gedaan had draaide hij de sleutel rond. Terwijl hij op zijn Piaget keek, schoof hij de grote wijzer twee minuten naar voren. Hij hield van het trouwe getik van de slinger op zijn meedogenloze reis door de tijd en gaf de gladde mahoniehouten kast een goedkeurend tikje.

Toen hij naar de vertrouwde figuren van Cribb en Molineaux keek werden zijn ogen opeens vochtig. *Vandaag vertek ik nog niet*, besloot hij. Het doet te veel pijn. Hij liet zijn ingepakte koffer in de logeerkamer staan en liep snel naar zijn kantoor. Hoe kan ik mijn eigen huis verlaten? vroeg hij zich af, en hij voelde voor het eerst dat hij het recht, de moraal, het fatsoen en de eerlijkheid aan zijn kant had.

Miss Harlow had zijn koffie en donut al klaargezet. De eerste hap bleef in zijn keel steken.

Een uur later vertelde Goldstein hem het nieuws.

Jonathan keek Goldstein ongelovig aan, maar hij vond geen steun in de droevige ogen van de man. Aan diens oogleden hingen de zonden van de hele wereld, leek het wel.

‘Je liegt tegen mij!’ schreeuwde Jonathan. En de woorden weergalmden door zijn geest alsof die een windtunnel was.

‘Don’t shoot the messenger.’

‘Dat takkewijf!’ Jonathan sloeg met zijn vlakke hand zo hard op Goldsteins bureau dat de papieren wegwapperden. ‘En Thurmont, die rotzak!’

‘Zo gaat het nu eenmaal bij echtscheidingszaken. Dan moet je de advocaten wel haten.’

‘Godzijdank is dit niet mijn vakgebied.’

‘Doe me een plezier, Rose, laat God erbuiten.’

Jonathan sloeg nog eens op het bureau, hij was woedend door de onrechtvaardigheid van alles. Hoe had hij bijna de helft van zijn leven in dit huwelijk kunnen steken? Hiervoor? Voor niets?

‘Wat moet ik dan?’ zei Jonathan toen hij zichzelf weer onder controle had. ‘Ik heb het haar niet moeilijk gemaakt. Geen voogdijtoestanden. Ik heb haar een royaal bedrag geboden. Ze kan toch wel iets voor me overlaten?’

‘Waarom?’

‘Omdat ik het verdiend heb. Het is van mij.’

‘Zij zegt ook dat ze het verdiend heeft.’

‘De helft! Ik ben bereid haar de hélfte te geven.’

Van woede kreeg hij weer pijn in zijn maag en hij stopte twee tabletjes in zijn mond.

‘Ik pik het niet. Ik bedoel: het is niet eerlijk! Het huis is van ons! ons! Ik wilde haar de helft geven van de totale waarde.’

‘Ze wil niet de waarde, Rose. Ze wil het huis,’ zei Goldstein. ‘Ik heb alle mogelijkheden onderzocht. Ik heb haar de helft van het huis geboden en gezegd dat ze erin kan blijven wonen met de kinderen.’

‘Maar dat was niet de bedoeling,’ zei Jonathan. Hij keek Goldstein vuil aan. ‘Je had het recht niet zo’n soort deal te sluiten! Je hebt het me niet eens voorgesteld, Goldstein.’

‘Het was een test om te kijken hoe ver ze wilden gaan. Ik wilde ze laten zien dat wij in ieder geval redelijk zijn. Maar wie had kunnen denken dat ze zó ver zouden gaan?’

‘Ik niet!’

‘Dat zou ook niet goed zijn,’ zei Goldstein.

‘Niets is goed. Niet meer.’

‘Het gaat nu om vermogen, bezit. Het jouwe. Ze wil alles hebben. Wat heb je nog meer behalve het huis?’

‘Mijn Ferrari,’ zei hij. ‘Een 308 GTS. Rood.’

‘Dat hebben ze niet meegeteld. De wijn ook niet. Of je gereedschap.’

‘Wat edelmoedig.’

‘Wat nog meer?’ snauwde Goldstein. ‘Hoe staat het met de verzekeringen?’

‘Niet aan gedacht. Zij is de belangrijkste begunstigde.’

‘Snel veranderen.’

Hij kreeg kippenvel bij de gedachte. Als hij nu doodging zou zij een miljoen krijgen, en het huis als buit. Hij moest er niet aan denken, maar in zijn hoofd werd hij juist helder.

‘Nu bellen,’ zei Goldstein. ‘Want als je naar buiten gaat en door een auto wordt gegrepen, krijgt zij al het geld.’

Algauw had Jonathan zijn verzekeringsagent aan de lijn. Hij wilde weten wat er precies speelde.

‘Nu niet. Alleen veranderen in Eve en Josh. Oké? Barbara schrappen!’ Zonder verder een woord te zeggen hing Jonathan op. Hij moest nog wel een formulier tekenen dat de agent hem zou sturen.

‘Ik maak haast met de inventarislijst,’ zei Goldstein. ‘Alles in huis moet erop. Voordat ze op een idee komt.’

‘Barbara krijgt niets. Het huis niet en niets van wat erin staat. Nooit!’

Jonathan stond op om te vertrekken, maar ging toen weer zitten.

‘Ik heb mijn ziel en zaligheid in dat huis gestopt,’ mompelde hij en opeens werd hij sentimenteel. ‘Ik heb er mijn werkplaats. Al mijn antiek. Mijn collecties. Mijn schilderijen. Het is één geheel. Dat kan niet worden verdeeld.’ Hij had het moeilijk. ‘En mijn orchideeën. Je begrijpt het niet, Goldstein. Je bent er nog nooit geweest. Het is een juweel en ik heb het overladen met liefde. Over tien jaar is het twee, misschien wel drie keer zoveel waard. En de inboedel ook.’

Hij zuchtte diep.

‘Ik ken elk snoer in dat huis, elke nerf, elke steen, elke tegel. Ik ken alle leidingen. De ingewanden. Het hoort net zo bij mij als mijn rechterhand.’

‘Alsjeblieft, Rosé. Het gaat om wat er in de wet staat.’ Goldstein wees naar de boeken in zijn kast. Hij stond op, rekte zich uit, liep naar de wandkast en liet zijn hand over een rij boeken gaan.

‘De wet kan me gestolen worden,’ zei Jonathan.

‘We hebben nog wel een paar troeven.’

Jonathan greep dit aan zoals een drenkeling een stuk wrakhout vastgrijpt.

‘Hoofdstuk 16-904, sectie C,’ zei Goldstein met een triomfante blik. ‘Daaruit blijkt dat een scheiding zonder dat sprake is van schuld zelfs mogelijk is als een man en vrouw onder één dak wonen. Afzonderlijk natuurlijk. Een wachttijd wordt niet genoemd.’

‘Dus ik hoef niet weg?’

‘Nee. Maar...’ Goldstein stak zijn hand op. ‘Wie het huis krijgt en de inboedel blijft een zaak voor de rechtbank. De rechter kan beslissen dat het een te groot twistpunt vormt en opdracht geven dat alles wordt verkocht en de opbrengst verdeeld. Wij zouden dan in beroep kunnen gaan. Dat zou jaren zo door kunnen gaan omdat er zoveel dossiers zijn.’

Jonathan zag een sprankje hoop.

‘Mijn besluit is om daar te blijven... ervoor te vechten. Laten

zien hoe hard ik ben. Misschien slaat ze alleen al door mijn aanwezigheid op de vlucht.'

'Dat is wel erg ambitieus. Denk ook aan de kinderen.'

'Misschien is dát het. Verdomd, zij krijgt de kinderen. Ze kan gemakkelijk een ander huis kopen met het geld dat ze van mij krijgt.' Hij stond op en klapte in zijn handen, maar toen drong de realiteit weer tot hem door. 'Hoe kan ik in godsnaam in hetzelfde huis wonen als zij? Dat wordt een nachtmerrie. Welke idioot bedenkt zoiets?'

'Komt allemaal door die kneuzen zonder geld,' zei Goldstein. Hij stond op en begon het vertrek op en neer te lopen. 'De meesten kunnen er geen twee huizen tegelijk op nahouden.'

Jonathan dacht na. 'Ik kan het niet. Onmogelijk. Onmogelijk om in dat huis te wonen. Zoals ik me nu voel zal ik haar steeds als ik haar zie de nek willen omdraaien.'

'En op die manier,' zei Goldstein terwijl hij een mollige wijsvinger opstak, 'verlies je een zaak.' Hij liep terug naar zijn bureau. 'In de eerste plaats...' Hij hief nu een dik pinkje. 'Wil je het huis helemaal kwijt?'

'Natuurlijk niet!'

'Dan adviseer ik je met klem 16-904, sectie C,' zei Goldstein met nadruk. 'Je kunt zorgen dat ze niets verkoopt... Die collecties.'

'Mijn Staffordshires.'

'Of je wijnen. En nu punt twee.' Goldstein stak zijn ringvinger op. Die stond verrassend recht, alsof hij dit vaker deed. 'Je moet bereid zijn een offer te brengen. En haar geen enkele kans geven tegen je te gaan procederen. Ze zal ongetwijfeld proberen je het huis uit te werken.'

'Hoe dan?'

'Door je het leven zuur te maken.'

'Dat kan ik ook bij haar doen.'

Goldstein stak zijn hand op als een verkeersagent.

'Bemoei je niet met de gang van zaken thuis. Blijf zo stil als een

muis. Geen vriendinnen. Niets wat ze in haar voordeel kan gebruiken.'

'Geen seks?'

'In ieder geval niet thuis. En liever helemaal niet. Het duurt niet lang. Een jaar.'

'Ik dacht dat je zei zes maanden.'

'Als een van de partijen zich verzet duurt het een jaar. Wij gaan verzet aantekenen. Het moet een schuldloze scheiding worden. Maar waarom zouden we het ze gemakkelijk maken? Het kan zijn dat de spanning haar murw maakt. Dit is een oorlog, Rose. Geen Monopolie.'

'Denk je dat we kunnen winnen?'

'Een rechter is een *putz*.' Goldstein glimlachte. 'Onvoorspelbaar. Wie weet.'

'Dan heb ik geen keus.'

'Natuurlijk wel. Je kunt weggaan.'

'Dat is geen keus,' zei Jonathan vastberaden.

'Alles wat je moet doen is daar wonen. Zo min mogelijk in de weg lopen. Eet niet thuis. De keuken is haar domein en laat haar het huishouden doen zoals ze dat altijd heeft gedaan. Hou je afzijdig. Zorg dat je niet opvalt. Als een muis dus.'

'En de kinderen?'

'Het ziet er niet naar uit dat die een probleem zullen zijn. Wees een vader voor ze, maar laat ze op geen enkele manier de doorslag geven. En wat mevrouw Rose betreft: probeer koel te zijn, beleefd, correct en afstandelijk. Als je denkt dat ze iets verdachts van plan is, zeg het me dan. Maar geef haar geen enkele aanleiding om te gaan procederen. Doe niets stoms. Neem niets mee uit het huis. Als zij dat doet, laat het me dan meteen weten.'

'Maar dan ben ik een gevangene in mijn eigen huis,' sputterde hij.

Goldstein negeerde hem.

'Ten derde.' De middelste vinger voegde zich bij de andere.

‘Wees geduldig. Blijf bezig. Ga veel naar de bioscoop. Doe iets. Iets om je af te leiden.’

‘En nummer vier?’

‘Wees geen *schmuck* en doe niets waar je later spijt van kunt krijgen. En nummer vijf’ – Goldstein lachte en toonde een rij tanden als een traliewerk – ‘is mij maandelijks op tijd betalen.’

Lang nadat de anderen waren vertrokken zat Jonathan nog op zijn kantoor. Hij had de schoonmaakster weggestuurd, die begrijpend reageerde. Ze dacht natuurlijk dat hij daar zat omdat hij nergens anders naartoe kon.

Hij zag zichzelf weerspiegeld in het donker geworden raam. Zijn ogen keken hem aan vanuit holle kassen. Zijn wangen leken ingevallen. Wat zag hij eruit, en dat terwijl hij er anders zo verzorgd bij liep. Zijn stropdas zat slordig, de boord van zijn overhemd was gekreukt. Zijn baard leek ook sneller te groeien dan normaal en hij had een rooksmaak in zijn mond. Hij had vast Goldsteins slechte adem overgenomen en blies in de palm van zijn hand om dat te controleren.

Hij kon het niet langer verdragen zichzelf zo te zien en te ruiken. Hij verliet zijn kantoor en liep de straat op. Om alleen in een restaurant te moeten eten, te moeten wachten op bediening, de menukaart te bestuderen, de ogen van mensen op zich gericht te voelen – hun medelijden met die eenzame man, die zielige stakker – hij moest er niet aan denken. Hij bleef maar lopen en treuren om de tragiek van zijn eens zo veelbelovende leven, en hij was niet in staat de warboel in zijn hoofd te ordenen. De mogelijkheid dat hij het allemaal droomde had hij verworpen. Ooit had hij een tijd nachtmerries gehad waarin hij Barbara kwijt was, en als hij dan wakker werd nam hij haar in zijn armen en vlijde hij zich stevig tegen haar aan. ‘Ik ga dood als ik je ooit kwijtraak,’ fluisterde hij dan.

Zonder zich ervan bewust te zijn liep hij het Circle Theatre binnen. Hij dacht terug aan wat Goldstein hem had aangeraden.

Er werden twee films achter elkaar vertoond – *The Lady Vanishes* en *The 39 Steps* – twee vroege Hitchcocks. Hij kocht een grote emmer popcorn en liep de donkere bioscoop binnen. De films leidden hem af. Soms werd hij gegrepen door het verhaal en was hij even zijn problemen vergeten, maar als hij weer terugkwam in de werkelijkheid en zich realiseerde dat hij alleen was, werd hij bevangen door een gevoel van claustrofobie. Wat deed hij hier, weg van zijn gezin, weg van de plek waar hij thuishoorde?

In een voortdurende toestand van boosheid en zonder ook maar enige vrees liep hij langs de donkere straten waar een louche sfeer hing. Hij hoopte bijna dat hij werd aangevallen, zodat hij al zijn frustraties kon afreageren op zijn tegenstander. Hij zag zichzelf als lokaas en ging langzamer lopen toen hij voetstappen hoorde en was uiteindelijk teleurgesteld toen hij voor zijn eigen huis bleek te staan. Zoals altijd zat Benny te wachten en schurkte tegen zijn been.

Door de ramen aan de voorkant kon hij het licht van de keuken zien en toen hij de voordeur opende bereikte het aroma van haar creaties zijn neusvleugels. De geur van haar paté was ooit heel verleidelijk geweest, maar nu werd hij er misselijk van. Voor hij de trap bereikte kwam Barbara met een verhit hoofd uit de keuken. Hij wendde zijn blik af en strekte zijn hand uit naar de koele koperen trapleuning. De kroonluchter brandde niet, maar in de schemer kon hij de spanning op haar gezicht lezen.

‘Ik dacht dat we even moesten praten,’ zei ze vriendelijk. Zijn hart maakte een sprongetje toen de mogelijkheid van een verzoening tot hem doordrong. Het was te mooi om waar te zijn. Hij vroeg zich af hoe hij het zou moeten spelen. Dat hing af van de mate van haar berouw, besloot hij. *God, wees alstublieft goed voor me*, bad Jonathan.

Hij volgde haar naar de bibliotheek. Ze stak een van de Tiffany-lampen aan en in het zachte licht zag hij dat ze haar handen aan haar schort afveegde. *Lady Macbeth*. Ze ging op de leuning van een van de leren stoelen zitten, opmerkelijk koel en zakelijk. Hij

vroeg zich af of dit een slecht teken was, maar het werd hem al snel duidelijk.

‘Je kunt hier niet blijven, Jonathan,’ zei ze gedecideerd.

Haar stem was zacht maar vastberaden. Hij schaamde zich omdat hij hoop had gehad.

‘We moeten de realiteit onder ogen zien,’ zuchtte ze. ‘Ik denk dat het beter is voor alle partijen. Ook voor de kinderen.’

‘Laat die erbuiten,’ snauwde hij terwijl hij zich Goldstein voor de geest haalde.

Ze keek hem een ogenblik peinzend aan. ‘Ik denk dat je gelijk hebt. Maar het zou geen gezonde situatie zijn.’

Dat ze zo vastberaden was zat hem het meest dwars. Wat ben jij diep gezonken, dacht hij. Waarom doe je me dit aan? Zijn blik gleed door de kamer die hij had gecreëerd. De gewreven notenhouten planken, de rijen in leer gebonden boeken.

‘Ik dacht dat ik je een heel redelijke oplossing had aangeboden,’ zei hij en hij probeerde de zakelijke juristenhouding aan te nemen die hij voor zijn cliënten gebruikte. Maar zijn trillende stem verpestte het.

‘Voor mij niet,’ zei ze kalm.

‘Wat wil je dan? Alles? Niets voor mij overlaten? Noem je dát redelijk?’ Hij ging harder praten maar herinnerde zich Goldsteins waarschuwing.

‘Ik ben bijna twintig jaar je onderpand geweest, dat is de prijs. Ik kan in vijf jaar nog niet verdienen wat jij in één jaar verdient. Hoe goed mijn zaak ook gaat. Dat is voor mij redelijk.’

Jonathan stak zijn vinger in een van de vakjes van de betaaltafel en draaide hem rond.

‘Ik heb veel van mezelf in dit huis geïnvesteerd. Net zoveel als jij.’ Hij probeerde zich te beheersen. Ze leek nu kil. Onbuigzaam. ‘Ik kan niet geloven dat je hier zo meedogenloos in bent, Barbara, na alles wat we achttien jaar lang samen doorgemaakt hebben.’

‘Ik laat me niet leiden door schuldgevoel, Jonathan. Daar ben ik

klaar mee. Jouw probleem is dat je niet kunt begrijpen dat ik voor het eerst in mijn leven alleen maar aan mezelf denk.'

'En de kinderen?'

'Wie heeft het over de kinderen? Ik ben zal mijn verantwoordelijkheden volledig op me nemen.'

'Het is mij niet duidelijk, Barbara. Als ik het begreep, zou ik er misschien voor openstaan.'

'Ik weet het,' zei Barbara met iets wat op mededogen leek. Ze beet op haar lip, wat ze vaker deed als ze het moeilijk had. 'Ik ben veranderd. Dat is alles. Niet mijn oude zelf. Elke uitleg lijkt wreed. Maar ik wil niet wreed zijn.'

'"Vastberadenheid is de kunst om te rechter tijd wreed te kunnen zijn".'

'Dat is er één van. Een van die dingen van jou waar ik zo'n hekel aan heb, Jonathan. Al die citaten die ik niet kende en die je moest toelichten, alsof je daarmee je superioriteit bewees.'

'Sorry dat ik geleeft heb.'

'Nu word je vijandig.'

Ik heb je nodig, Goldstein, riep hij in zichzelf en hield zijn handen op alsof daardoor de conversatie zou stoppen. Goldstein had hem gewaarschuwd. Maar hoe kon hij haar ontlopen als hij onder hetzelfde dak woonde?

'Had je werkelijk een ander antwoord verwacht?' zei hij kalm.

'Het doet er niet toe. Ik moet er nog goed over nadenken.' Ze stond op en veegde weer haar handen af aan haar schort. 'Het spijt me, Jonathan. Ik weet dat het zelfzuchtig lijkt. Maar ik moet mijn toekomst veiligstellen.'

'Je bent onmenselijk,' snauwde hij.

'Dat vind jij.'

Hij liep naar de ingang van de bibliotheek en bleef daar staan. Hij had nu alle valse hoop opgegeven.

'Ik ben niet van plan dit huis te verlaten. Ik ben niet van plan het op te geven. Ik zal je voortdurend dwarszitten, wat het ook gaat

kosten aan dollars of emoties. Ik wil dit huis en alles wat erin zit.
En ik ben niet van plan het kwijt te raken.'

ISBN 978 90 263 7169 1

© 1981, 2020 Warren Adler

Eerder verschenen bij BV Uitgeverij De Kern,

Baarn, onder de titel *De oorlog tussen de rozen*

Published by arrangement with Canongate Books Ltd,

14 High Street, Edinburgh

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining zijn niet toegestaan

Oorspronkelijke titel *The War of The Roses*

Oorspronkelijke uitgever Canongate Books Ltd

Omslagontwerp Margo Togni op basis van ontwerp van Ben Wiseman

Omslagillustratie © Ben Wiseman

Foto auteur © David Adler

Ambo|Anthos *uitgevers* vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen